

SỬ DỤNG (AI) NOTEBOOKLM TRONG HỌC TẬP VÀ TÌM HIỂU QUY CHẾ

NotebookLM, công cụ AI nghiên cứu và ghi chú từ Google, với khả năng phân tích tài liệu, tóm tắt thông tin, trả lời câu hỏi.... Với phiên bản miễn phí (free) hiện nay thì NotebookLM có đủ khả năng trở thành người **trợ giảng/trợ lý** giúp sinh viên tìm hiểu quy chế, tự học và ôn thi, nâng cao đáng kể khả năng tự học.

Nội dung

I. NotebookLM là gì? Trợ lý cá nhân của mỗi người	3
II. Tại sao sinh viên nên sử dụng NotebookLM?	3
III. Các tính năng nổi bật	3
IV. Bắt đầu với NotebookLM	4
V. Giao diện NotebookLM.....	4
VI. Ứng dụng NotebookLM trong học tập và nghiên cứu.....	5
1. Tìm hiểu Quy định, Quy chế	5
2. Hỗ trợ học tập hàng ngày và ôn thi	5
• Chuẩn bị trước bài giảng:	5
• Diễn giải slide bài giảng chi tiết để ôn tập sau bài giảng trên lớp:	5
• Học ngoại ngữ chuyên ngành:	6
• Làm bài tập nhóm:	6
• Tóm tắt bài giảng, giáo trình:.....	6
• Giải thích khái niệm phức tạp:.....	6
• Tạo dàn ý ôn tập:	6
• Tạo câu hỏi ôn tập và flashcards:.....	6
• Lập kế hoạch học tập:	7
• Tạo bản tóm tắt âm thanh (Audio Overviews):	7
• So sánh và đối chiếu thông tin:	7
3. Hỗ trợ làm Bài tập lớn, Tiểu luận, Đồ án/khóa luận tốt nghiệp	7
• Phân tích tài liệu tham khảo:	7
• Tìm kiếm ý tưởng và luận điểm:	7
• Brainstorm ý tưởng và khắc phục khi bị bí ý tưởng:	7
• Xây dựng đề cương chi tiết:	7
4. Hỗ trợ tạo Slide thuyết trình hiệu quả.....	8
• Xác định nội dung cốt lõi cho mỗi slide:	8

• Xây dựng dàn ý chi tiết cho bài thuyết trình:.....	8
• Tìm kiếm và trích xuất thông tin minh họa, số liệu, trích dẫn:	8
• Chuẩn bị nội dung cho phần Ghi chú của người thuyết trình (Presenter Notes):....	8
• Gợi ý hình ảnh hoặc loại biểu đồ phù hợp (dựa trên mô tả nội dung):	8
5. Tăng cường cộng tác và chia sẻ	9
• Học nhóm và làm bài tập nhóm hiệu quả:	9
• Giảng viên chia sẻ tài liệu và hướng dẫn học tập:	9
• Sinh viên chia sẻ kiến thức và tài liệu học tập cho nhau:	10
• Lưu ý khi sử dụng chức năng Chia sẻ:	10
6. Chức năng Bản đồ tư duy (Mindmap): Trực quan hóa kiến thức.....	10
VI. Mẹo sử dụng NotebookLM hiệu quả	11
VII. Gợi ý các loại câu hỏi hiệu quả cho NotebookLM (Tóm lược)	12
1. Nhờ NotebookLM để tự học	12
2. Tạo câu hỏi & đề thi (có thể theo thang nhận thức Bloom).....	12
3. Tóm tắt - Làm rõ nội dung - So sánh:	13
4. Hướng dẫn giải bài tập & Đánh giá kết quả làm bài tập:	13
5. Tạo ra các ý tưởng mới:	13
VIII. Kết luận	13

I. NotebookLM là gì? Trợ lý cá nhân của mỗi người

- NotebookLM là một trợ lý ảo dựa trên trí tuệ nhân tạo (AI) có thể "đọc" và "hiểu" tất cả tài liệu học tập của bạn – từ giáo trình, slide bài giảng, quy chế nhà trường đến các bài báo nghiên cứu.
- Các dạng tài liệu được hỗ trợ: file PDF, Google Docs, Google Slides, văn bản TXT, file âm thanh, video trên YouTube, trang web.
- Hỗ trợ đa ngôn ngữ (tất cả các loại ngôn ngữ mà Google hỗ trợ), bao gồm cả tiếng Việt: có thể tải lên cả tài liệu tiếng Việt, tiếng Anh, tiếng Pháp...cho cùng một Notebook.
- **Khác chatbot AI thông thường:** NotebookLM không tìm thông tin trên Internet, mà chỉ phân tích chính xác từ tài liệu đã cung cấp.

II. Tại sao sinh viên nên sử dụng NotebookLM?

- Tiết kiệm thời gian: Không còn mất hàng giờ để đọc đi đọc lại những tài liệu dày cộm. Nhanh chóng nắm bắt ý chính của những văn bản dài dòng, phức tạp.
- Tự học linh hoạt và chủ động.
- Học tập chuyên sâu hơn: Dễ dàng đặt câu hỏi, khám phá các khía cạnh khác nhau của một chủ đề kết hợp thông tin từ nhiều nguồn.
- Ôn thi hiệu quả và thông minh: Tự tạo câu hỏi ôn tập, câu hỏi thi.
- Nắm vững quy định, quy chế: Dễ dàng tra cứu và hiểu rõ các văn bản quan trọng của đại học, trường/khoa.

III. Các tính năng nổi bật

NotebookLM được trang bị nhiều tính năng mạnh mẽ để hỗ trợ sinh viên:

- Tóm tắt thông minh: Trích xuất những ý chính, luận điểm quan trọng từ tài liệu dài.
- Trả lời câu hỏi dựa trên nguồn đã tải lên: Đặt câu hỏi và nhận câu trả lời được trích dẫn trực tiếp từ tài liệu đã tải lên, đảm bảo tính chính xác.
- Tạo chú thích và ý tưởng: Ghi lại những ý tưởng, phát triển ý tưởng mới dựa trên nội dung đã học.
- Hướng dẫn học tập: Tạo danh sách thuật ngữ, câu hỏi ôn tập và các dạng tài liệu hỗ trợ học tập khác.
- Kết nối thông tin: Giúp bạn nhìn thấy mối liên hệ giữa các khái niệm và thông tin từ nhiều tài liệu khác nhau.

- Tạo và quản lý ghi chú hiệu quả.
- Hỗ trợ đa ngôn ngữ và tương tác bằng Tiếng Việt: Để tất cả các trao đổi, bao gồm câu hỏi/câu trả lời nhận được bằng tiếng Việt → cần chọn "Tiếng Việt" làm ngôn ngữ đầu ra trong cài đặt của NotebookLM.
- Chuyển Ghi chú thành Nguồn (Chuyển đổi thành nguồn): Các ghi chú đã tạo trong NotebookLM có tùy chọn để trở thành thành một nguồn thông tin mới đầu vào. Điều này cho phép tiếp tục đặt câu hỏi, yêu cầu tóm tắt hoặc phân tích sâu hơn dựa trên những kiến thức bạn đã tự tổng hợp và tinh chỉnh, tạo ra một vòng lặp học tập và nghiên cứu hiệu quả.

***Ví dụ:** Sau khi đọc 5 bài báo khoa học và lưu các tóm tắt, nhận định cá nhân vào phần Ghi chú của Notebook, sinh viên có thể chọn các ghi chú này làm nguồn mới. Sau đó, đặt câu hỏi cho NotebookLM như: "Dựa trên các ghi chú này, hãy viết một đoạn văn tổng hợp về những phương pháp nghiên cứu chính đã được sử dụng." Điều này giúp sinh viên xây dựng bản thảo ban đầu cho phần tổng quan tài liệu của mình.*

IV. Bắt đầu với NotebookLM

1. **Truy cập NotebookLM:** Mở trình duyệt web và truy cập trang web của NotebookLM (thường là notebooklm.google.com). Đăng nhập bằng tài khoản Google của bạn.
2. **Tạo Notebook:** Mỗi "Notebook" giống như một không gian làm việc riêng cho một chủ đề, môn học hoặc dự án cụ thể. Hãy đặt tên Notebook một cách rõ ràng (ví dụ: "Quy chế Đào tạo", "Bài giảng Cơ khí đại cương").
3. **Thêm Nguồn (Tải tài liệu lên - Sources):** Nhấp vào biểu tượng tải lên (thường là dấu cộng "+" hoặc "Add source"). Bạn có thể tải lên các tệp từ máy tính (PDF, DOCX, TXT) hoặc kết nối với Google Drive để chọn tài liệu.
4. **Tương tác với NotebookLM:** Sau khi tài liệu được tải lên và xử lý, một khung chat sẽ xuất hiện. Đây là nơi bạn đặt câu hỏi hoặc đưa ra yêu cầu cho NotebookLM.

V. Giao diện NotebookLM

Giao diện làm việc chính của NotebookLM bao gồm:

- **Khu vực quản lý Nguồn (Sources):** Đây là nơi bạn tải lên các tài liệu (PDF, DOCX, TXT, Google Drive, v.v.) để NotebookLM phân tích. Bạn có thể xem danh sách các nguồn đã tải lên cho mỗi Notebook (Sổ tay). Việc quản lý nguồn có tổ chức giúp NotebookLM tập trung và đưa ra kết quả chính xác hơn.
- **Khung chat tương tác:** Sau khi tài liệu được tải lên và xử lý, một khung chat sẽ xuất hiện. Đây là nơi bạn đặt câu hỏi, đưa ra yêu cầu (ví dụ: tóm tắt, giải thích, so sánh) cho

NotebookLM về nội dung các tài liệu đã cung cấp. NotebookLM sẽ trả lời và cung cấp thông tin dựa trên chính các nguồn bạn đã tải lên.

- **Không gian Ghi chú (Notes) và Chức năng Lưu trữ:** Khi NotebookLM cung cấp một câu trả lời, một đoạn tóm tắt hữu ích, hoặc khi bạn có những ý tưởng, phân tích riêng, bạn có thể lưu chúng vào phần ghi chú của Notebook. Các ghi chú này được tổ chức trong Notebook, giúp bạn dễ dàng xem lại và hệ thống hóa kiến thức.

VI. Ứng dụng NotebookLM trong học tập và nghiên cứu

1. Tìm hiểu Quy định, Quy chế

Tải lên các văn bản như Quy chế đào tạo, Quy chế Công tác sinh viên, trang web có các hướng dẫn của Đại học, của trường, khoa, quy định về thi cử, học phí, học bổng...

Giúp sinh viên nhanh chóng nắm bắt thông tin chính xác, tránh hiểu sai hoặc bỏ sót những quy định quan trọng.

Gợi ý câu hỏi:

- "Điều kiện để đăng ký học cải thiện điểm là gì?"; "Điều kiện nhận Đề án tốt nghiệp?"
- "Thời gian tối đa để hoàn thành chương trình học cử nhân (hoặc kỹ sư)?"
- "Khi nào thì giảm được cảnh báo mức 3?"; "Những trường hợp nào sinh viên sẽ bị cảnh cáo do vi phạm?"
- "Điểm liệt được quy định thế nào?"
- "Số tín chỉ tối thiểu cần tích lũy để được xét tốt nghiệp là bao nhiêu?"; "Cách tính điểm học phần và điểm trung bình chung tích lũy (CPA) theo quy chế này là gì?"
- "Quy trình xin cấp lại thẻ sinh viên như thế nào?"
- "Tóm tắt các quy định chính về việc nghỉ học tạm thời và biểu mẫu, quy trình nộp đơn?."

2. Hỗ trợ học tập hàng ngày và ôn thi

- **Chuẩn bị trước bài giảng:**

Tải lên slide bài giảng hoặc tài liệu đọc trước. Đặt câu hỏi về các khái niệm chưa rõ hoặc yêu cầu tóm tắt nội dung chính để vào lớp với sự chuẩn bị tốt hơn.

- **Diễn giải slide bài giảng chi tiết để ôn tập sau bài giảng trên lớp:**

Sinh viên có thể tải lên slide bài giảng của thầy, cô (ví dụ: file PDF, Slide đã chuyển đổi sang PDF).

Nếu có một slide cụ thể chứa nhiều thông tin hoặc khó hiểu, bạn có thể yêu cầu NotebookLM diễn giải chi tiết để tự học vì có thể trên lớp chưa kịp nắm bắt thông tin hoặc đang hiểu rất mơ hồ.

Ví dụ câu lệnh:

- “Hãy diễn giải chi tiết nội dung và ý nghĩa của slide số 50 trong nguồn ‘Bài giảng Cơ khí.pdf’.”
- “Slide số 15 trong ‘Presentation_MarketingStrategy.pdf’ nói về những điểm chính nào? Giải thích từng điểm.”

- **Học ngoại ngữ chuyên ngành:**

Nếu bạn đang học các môn chuyên ngành bằng tiếng Anh hoặc một ngoại ngữ khác, hãy tải lên giáo trình, bài báo bằng tiếng Anh, sau đó có thể:

- Yêu cầu giải thích một thuật ngữ chuyên ngành khó bằng tiếng Việt (nếu đã cài đặt ngôn ngữ đầu ra là tiếng Việt). Ví dụ: “Trong tài liệu ‘Introduction to AI.pdf’, giải thích thuật ngữ ‘neural network’ bằng tiếng Việt.”
- Yêu cầu tóm tắt một chương hoặc một phần bằng tiếng Anh để luyện đọc hiểu, sau đó tự mình dịch sang tiếng Việt và so sánh với bản dịch của NotebookLM (nếu có).
- Yêu cầu tạo câu hỏi về nội dung bằng tiếng Anh để luyện trả lời.

- **Làm bài tập nhóm:**

Chia sẻ Notebook với các thành viên trong nhóm. Cùng nhau tải lên tài liệu tham khảo, đặt câu hỏi và xây dựng dàn ý chung cho bài tập.

- **Tóm tắt bài giảng, giáo trình:**

Tải lên slide bài giảng, file PDF giáo trình và yêu cầu NotebookLM tóm tắt theo từng chương, từng phần hoặc toàn bộ tài liệu. “Tóm tắt Chương 3 của tài liệu này.”, “Những ý chính trong bài giảng tuần 5 là gì?”

- **Giải thích khái niệm phức tạp:**

"Giải thích đơn giản hơn về phương pháp hồi quy.", "Cho ví dụ minh họa về 'Phương pháp quy nạp toán học'."

- **Tạo dàn ý ôn tập:**

“Tạo dàn ý chi tiết các chủ đề cần ôn tập cho môn Lịch sử Đảng dựa trên các tài liệu đã cung cấp.”

- **Tạo câu hỏi ôn tập và flashcards:**

"Từ tài liệu này, hãy tạo 5 câu hỏi trắc nghiệm về chủ đề X.", "Tạo các thẻ ghi nhớ (flashcards) cho các định nghĩa quan trọng trong Chương 2."

"Hãy tạo cho tôi 5 câu hỏi có công thức tính toán liên quan tới Chương 3 và Chương 5 của nguồn tài liệu “Bài giảng Phương pháp tính.PDF”."

- **Lập kế hoạch học tập:**

"Gợi ý lịch trình học tập để nắm vững nội dung của chương này trong 3 ngày."

- **Tạo bản tóm tắt âm thanh (Audio Overviews):**

NotebookLM cho phép tạo ra các bản nói chuyện tóm tắt (giữa 2 người, giống như đang giảng bài) bằng âm thanh tiếng Việt, giúp nghe lại kiến thức khi đang di chuyển hoặc làm việc khác.

- **So sánh và đối chiếu thông tin:**

Nếu có nhiều tài liệu về cùng một chủ đề, có thể yêu cầu so sánh. "So sánh quan điểm của tác giả A và tác giả B về vấn đề này."

3. Hỗ trợ làm Bài tập lớn, Tiểu luận, Đề án/khóa luận tốt nghiệp

- **Phân tích tài liệu tham khảo:**

Tải lên các bài báo khoa học, sách, slide... liên quan đến đề tài. Đặt câu hỏi: "Tóm tắt những phát hiện chính của bài báo này.", "Phương pháp nghiên cứu được sử dụng trong tài liệu này là gì?"

- **Tìm kiếm ý tưởng và luận điểm:**

"Dựa trên các nguồn này, những khía cạnh nào của chủ đề [tên chủ đề] chưa được khám phá nhiều?"

- **Brainstorm ý tưởng và khắc phục khi bị bí ý tưởng:**

Khi bắt đầu một bài luận hoặc bị "bí ý tưởng", hãy tải lên các tài liệu liên quan và yêu cầu NotebookLM: "Dựa trên các nguồn này, hãy gợi ý 3-5 hướng tiếp cận/luận điểm chính cho chủ đề [tên chủ đề của bạn]." hoặc "Những câu hỏi nghiên cứu nào có thể đặt ra từ các vấn đề được thảo luận trong các tài liệu này?"

- **Xây dựng đề cương chi tiết:**

"Gợi ý cấu trúc cho bài tiểu luận về [tên đề tài] dựa trên các tài liệu này."

NotebookLM có thể giúp bạn tìm thấy nơi một thông tin cụ thể được đề cập trong tài liệu, nhưng việc trích dẫn đúng chuẩn (APA, MLA, Chicago, v.v.) vẫn là trách nhiệm của người sử dụng.

4. Hỗ trợ tạo Slide thuyết trình hiệu quả

NotebookLM không trực tiếp tạo ra file slide (ví dụ như file .pptx) nhưng có thể chuẩn bị nội dung và cấu trúc cho bài thuyết trình một cách khoa học.

- **Xác định nội dung cốt lõi cho mỗi slide:**

Sau khi tải lên các tài liệu liên quan đến chủ đề thuyết trình (ví dụ: giáo trình, bài báo, ghi chú cá nhân), có thể yêu cầu NotebookLM:

- "Tóm tắt những ý chính của [Chương X, tài liệu Y.pdf] để đưa vào slide."
- "Từ các nguồn đã cung cấp, hãy liệt kê 5 điểm quan trọng nhất về [chủ đề Z] mà tôi nên trình bày."
- "Cho phần [A] trong tài liệu [B], hãy rút ra những luận điểm chính, mỗi luận điểm nên gói gọn trong 1-2 câu để làm nội dung cho một slide."

- **Xây dựng dàn ý chi tiết cho bài thuyết trình:**

- Yêu cầu NotebookLM tạo dàn ý tổng thể: "Hãy tạo một dàn ý chi tiết cho bài thuyết trình khoảng 15 slide về chủ đề [Tên chủ đề] dựa trên các tài liệu này."
- NotebookLM có thể gợi ý thứ tự các phần, các mục chính và mục con, giúp tạo ra cấu trúc logic cho bài nói.

- **Tìm kiếm và trích xuất thông tin minh họa, số liệu, trích dẫn:**

Khi cần số liệu cụ thể, một định nghĩa chính xác, hoặc một câu trích dẫn đắt giá để đưa vào slide, hãy hỏi NotebookLM:

- "Tìm số liệu thống kê về [vấn đề ABC] trong các tài liệu đã tải lên."
- "Định nghĩa chính xác của '[thuật ngữ XYZ]' theo [tác giả/tài liệu cụ thể] là gì?"
- "Trích dẫn một câu nói ấn tượng của [chuyên gia/tác giả] về [chủ đề] có trong nguồn."

- **Chuẩn bị nội dung cho phần Ghi chú của người thuyết trình (Presenter Notes):**

Với mỗi ý chính dự định đưa lên slide, bạn có thể yêu cầu NotebookLM cung cấp thêm thông tin giải thích chi tiết hơn để đưa vào phần ghi chú của người thuyết trình.

"Giải thích chi tiết hơn về luận điểm '[Nội dung trên slide]' để tôi có thể nói rõ hơn khi thuyết trình."

- **Gợi ý hình ảnh hoặc loại biểu đồ phù hợp (dựa trên mô tả nội dung):**

NotebookLM không tạo ra hình ảnh, tuy nhiên có thể mô tả nội dung của một slide và hỏi:

- "Với nội dung 'so sánh ưu nhược điểm của hai phương pháp A và B', loại biểu đồ nào sẽ phù hợp để trực quan hóa?"

- "Tôi muốn minh họa quy trình 'X', có ý tưởng nào về hình ảnh hoặc sơ đồ không?"

Sau đó sinh viên có thể sử dụng các công cụ thiết kế của phần mềm tạo slide để trình bày nội dung một cách trực quan và hấp dẫn.

5. Tăng cường cộng tác và chia sẻ

Chức năng Chia sẻ (Share) của NotebookLM cho phép mời người khác cùng truy cập và làm việc trên một Notebook. Điều này đặc biệt hữu ích trong môi trường học thuật, giúp tăng cường sự tương tác và hiệu quả làm việc nhóm.

- **Học nhóm và làm bài tập nhóm hiệu quả:**

- Khi làm bài tập nhóm hoặc dự án chung, trưởng nhóm hoặc một thành viên có thể tạo một Notebook, tải lên tất cả tài liệu tham khảo cần thiết (sách, bài báo, slide bài giảng, v.v.). Sau đó, chia sẻ Notebook này với các thành viên khác trong nhóm.
- Cả nhóm có thể cùng nhau đặt câu hỏi cho NotebookLM, khám phá các khía cạnh của chủ đề, cùng nhau xây dựng dàn ý, tóm tắt nội dung, và ghi chú trực tiếp vào Notebook.
- Mọi người đều có thể thấy các câu hỏi, câu trả lời và ghi chú của nhau (tùy thuộc vào quyền được cấp), giúp quá trình làm việc nhóm trở nên minh bạch và đồng bộ.

Ví dụ: Nhóm sinh viên làm tiểu luận về "Biến đổi khí hậu" có thể cùng chia sẻ một Notebook chứa các bài báo khoa học, báo cáo. Mỗi thành viên nghiên cứu một khía cạnh, đặt câu hỏi cho NotebookLM và lưu các phát hiện quan trọng vào phần ghi chú chung của Notebook.

- **Giảng viên chia sẻ tài liệu và hướng dẫn học tập:**

- Giảng viên có thể tạo các Notebook chuyên đề cho từng bài học hoặc chủ đề phức tạp, tải lên sẵn các tài liệu cốt lõi, bài đọc thêm, hoặc thậm chí là các câu hỏi gợi mở, bài tập tình huống.
- Sau đó, giảng viên chia sẻ các Notebook này với cả lớp hoặc từng nhóm sinh viên.
- Điều này giúp sinh viên có một nguồn tài liệu tập trung, được định hướng và có thể bắt đầu khám phá, tương tác với tài liệu một cách chủ động hơn. Giảng viên cũng có thể yêu cầu sinh viên đặt câu hỏi cho NotebookLM dựa trên các nguồn đã cho và nộp lại các câu trả lời hoặc ghi chú quan trọng.

Ví dụ: Giảng viên môn "Lịch sử Đảng" có thể tạo một Notebook chứa các văn kiện, bài viết phân tích quan trọng cho một giai đoạn lịch sử cụ thể và chia sẻ cho sinh viên kèm theo yêu cầu "Hãy sử dụng NotebookLM để tìm hiểu và tóm tắt 3 sự kiện nổi bật nhất trong giai đoạn này cùng với ý nghĩa của chúng."

- **Sinh viên chia sẻ kiến thức và tài liệu học tập cho nhau:**

- Nếu một sinh viên đã bỏ công tạo một Notebook chất lượng về một chủ đề khó, tổng hợp nhiều tài liệu hay hoặc tạo ra các tóm tắt, ghi chú hữu ích, họ có thể chia sẻ Notebook đó với bạn bè trong lớp.
- Điều này thúc đẩy văn hóa chia sẻ kiến thức, giúp đỡ lẫn nhau cùng tiến bộ.
- Ví dụ: Một sinh viên giỏi môn "Giải tích" có thể tạo một Notebook chứa các dạng bài tập thường gặp, lời giải mẫu và các mẹo làm bài, sau đó chia sẻ cho các bạn khác để cùng ôn tập trước kỳ thi.

- **Lưu ý khi sử dụng chức năng Chia sẻ:**

- **Quản lý quyền truy cập:** Tìm hiểu các tùy chọn chia sẻ của NotebookLM. Bạn có thể chia sẻ với quyền chỉ xem (view-only) hoặc quyền chỉnh sửa (edit), tùy theo mục đích cộng tác.
- **Thông báo và phối hợp:** Khi làm việc nhóm, hãy có cơ chế thông báo và phối hợp rõ ràng để tránh việc chỉnh sửa trùng lặp hoặc hiểu nhầm ý nhau.

Việc tận dụng chức năng Chia sẻ sẽ giúp biến NotebookLM không chỉ là một công cụ học tập cá nhân mà còn là một nền tảng cộng tác mạnh mẽ, kết nối sinh viên và giảng viên trong quá trình dạy và học.

6. Chức năng Bản đồ tư duy (Mindmap): Trực quan hóa kiến thức

Khi đã tập hợp tài liệu vào một "Notebook", chức năng Bản đồ tư duy sẽ giúp hình dung trực quan toàn bộ khối kiến thức đó, làm nổi bật chủ đề chính, ý tưởng phụ và mối liên hệ giữa chúng. Đây là công cụ mạnh mẽ để có bức tranh tổng thể từ nguồn thông tin đã chọn lọc.

Mở NotebookLM và chọn Notebook muốn tìm hiểu hoặc ôn tập. Bấm vào biểu tượng "Mindmap" hoặc "Bản đồ tư duy"; NotebookLM sẽ tự động phân tích các nguồn trong Notebook để tạo bản đồ trực quan.

Cấu trúc của Bản đồ tư duy được tạo ra:

Gồm Chủ đề trung tâm (tên Notebook/chủ đề bao quát), các nhánh chính (tài liệu/chương/chủ đề quan trọng), các nhánh phụ (chi tiết, khái niệm, luận điểm), và các đường nối thể hiện mối liên kết.

Có thể phóng to/thu nhỏ, di chuyển, nhấp vào các nút (nodes) để xem tóm tắt, đến vị trí gốc trong tài liệu, hoặc làm nổi bật các nút liên quan.

- Khi nhấp vào các nút (Nodes) trên bản đồ (đại diện cho các khái niệm, chủ đề), chúng có thể:

- Hiển thị một đoạn tóm tắt hoặc thông tin chi tiết hơn về nút đó, được trích xuất từ tài liệu nguồn.
- Cung cấp tùy chọn để điều hướng trực tiếp đến vị trí tương ứng trong tài liệu gốc (source) nơi thông tin đó được đề cập.
- Làm nổi bật các nút có liên quan khác trên bản đồ tư duy.
- (Trong một số phiên bản) Cho phép bạn đặt câu hỏi trực tiếp về nút đó cho NotebookLM.

Lợi ích:

- Tổng hợp kiến thức từ nhiều nguồn thành một bức tranh thống nhất.
- Hiểu cấu trúc môn học/dự án phức tạp.
- Xác định nhanh chủ đề cốt lõi và khoảng trống kiến thức. Trực quan hóa quy định, quy chế phức tạp, giúp dễ hiểu hơn.
- Hỗ trợ ôn tập hiệu quả với lộ trình trực quan.

Ví dụ:

- Khi ôn thi Lịch sử Đảng: Bản đồ hiển thị giai đoạn lịch sử, sự kiện, nhân vật, văn kiện và mối liên hệ.
- Tiểu luận Biến đổi khí hậu: Trực quan hóa nguyên nhân, hậu quả, giải pháp từ các bài báo.
- Tìm hiểu Quy chế đào tạo: Phân tách quy chế thành chương, điều khoản chính.

VI. Mẹo sử dụng NotebookLM hiệu quả

- **Tổ chức Notebook khoa học:** Tạo Notebook riêng cho từng môn học, dự án. Xây dựng Notebook có mục đích rõ ràng để Bản đồ tư duy hữu ích nhất.
- **Đặt tên tài liệu rõ ràng trước khi tải lên.**
- **Chia nhỏ tài liệu lớn:** Hoặc tập trung vào từng tài liệu một khi đặt câu hỏi để nhận câu trả lời chính xác nhất.
- **Đặt câu hỏi cụ thể và rõ ràng:** Câu hỏi càng chi tiết, NotebookLM càng dễ hiểu. Cung cấp ngữ cảnh nếu cần thiết.
- **Lặp lại và tinh chỉnh câu hỏi (Iterative Prompting):** Hãy thử đặt lại câu hỏi theo cách khác hoặc yêu cầu NotebookLM làm rõ câu trả lời trước đó nếu chưa hài lòng. Ví dụ, sau khi nhận được một bản tóm tắt, bạn có thể yêu cầu: "Bản tóm tắt này tốt rồi, nhưng hãy tập trung hơn vào khía cạnh [X] của vấn đề." hoặc "Giải thích điểm thứ hai trong câu trả lời của bạn chi tiết hơn."

- **Sử dụng tính năng "Save to Note" (Lưu vào Ghi chú):** Lưu lại câu trả lời hay, tóm tắt hữu ích để dễ dàng xem lại.
- **Kết hợp với các công cụ khác:** NotebookLM rất mạnh mẽ trong việc làm việc với văn bản từ nguồn bạn cung cấp. Tuy nhiên, đối với các nhiệm vụ như kiểm tra đạo văn chuyên sâu, quản lý trích dẫn thư mục phức tạp (ví dụ: EndNote, Zotero), hoặc vẽ biểu đồ số liệu, bạn nên kết hợp NotebookLM với các công cụ chuyên dụng khác để có kết quả tốt nhất.
- **Sử dụng Bản đồ tư duy làm điểm khởi đầu:** Sau đó quay lại tài liệu gốc hoặc dùng Hỏi-Đáp để đào sâu. Kết hợp với ghi chú về những phát hiện từ Bản đồ tư duy.
- **Những lưu ý quan trọng:**
 - **Kiểm tra lại thông tin:** AI vẫn có thể mắc lỗi. Luôn đối chiếu thông tin quan trọng với tài liệu gốc, đặc biệt là các số liệu, ngày tháng, chi tiết pháp lý.
 - **Không tải lên thông tin nhạy cảm không cần thiết.**

VII. Gợi ý các loại câu hỏi hiệu quả cho NotebookLM (Tóm lược)

Lưu ý khi đặt câu hỏi cho NotebookLM: Cung cấp đủ ngữ cảnh (tên file, chương, số trang). Yêu cầu càng rõ ràng, cụ thể, kết quả bạn nhận được càng sát với mong muốn. Tương tác từng bước cho các yêu cầu phức tạp. Để khai thác tối đa NotebookLM, đặc biệt khi ôn thi, hãy thử các dạng câu hỏi sau:

1. Nhờ NotebookLM để tự học

- "Hãy giúp tôi ôn tập [Tên Chương/Phần cụ thể]. Đặt cho tôi 3-5 câu hỏi mở về các khái niệm cốt lõi trong phần này để tôi tự trả lời (chưa cần đáp án)."
- (Sau khi bạn trả lời một câu hỏi của NotebookLM) "Đây là câu trả lời của tôi cho câu hỏi vừa rồi: [Nội dung câu trả lời của bạn]. Câu trả lời này đã đủ ý và chính xác chưa? Nếu chưa, hãy chỉ rõ điểm cần cải thiện."

2. Tạo câu hỏi & đề thi (có thể theo thang nhận thức Bloom)

- "Tạo 10 câu hỏi Đúng/Sai về nội dung [Chương 2 của file 'Giao trình ABC.pdf'], không kèm đáp án."
- "Hãy tạo 3 câu hỏi tình huống dựa trên nội dung [Phần ứng dụng thực tế trong Chương 4], yêu cầu tôi phải áp dụng lý thuyết để đưa ra giải pháp. (Không cần đáp án)."
- "Cho [Chương 3 trong file 'Bai giang XYZ.pdf'], hãy tạo 2 câu hỏi cho mỗi cấp độ: Nhớ (Remembering), Hiểu (Understanding), và Vận dụng (Applying) theo thang Bloom. Không cần đáp án."

- "Tôi muốn luyện tập khả năng Phân tích (Analyzing). Từ [Tài liệu A], hãy đặt 3 câu hỏi yêu cầu tôi phân tích các mối quan hệ nguyên nhân-kết quả hoặc các thành phần cấu thành của một vấn đề."

3. Tóm tắt - Làm rõ nội dung - So sánh:

- "Từ tài liệu 'Giáo trình Kinh tế Vĩ mô.pdf', hãy tạo một bảng thuật ngữ các khái niệm quan trọng trong Chương 2 cùng với định nghĩa ngắn gọn của chúng."
- "Tạo danh sách các công thức chính cần nhớ trong file 'Slide_ToanCaoCap_Tuan3.pdf'."
- "Tóm tắt những ý chính của [Phần 2.1 trong Chương 2 của file 'Sach tham khao.pdf'] thành 3 gạch đầu dòng."
- "Giải thích lại khái niệm '[Tên khái niệm phức tạp]' trong [File bài giảng] bằng ngôn ngữ dễ hiểu hơn và cho một ví dụ minh họa."

4. Hướng dẫn giải bài tập & Đánh giá kết quả làm bài tập:

- "Trong file [Tên file đề thi cũ.pdf] tôi đã tải lên, tôi không chắc về cách giải bài tập số [X]. Bạn có thể hướng dẫn các bước giải chi tiết và giải thích logic đằng sau mỗi bước không?"
- "Đây là đáp án của tôi cho bài tập [Y] trong [Sách bài tập trang Z]: [Nội dung đáp án của bạn]. Hãy xem giúp tôi có lỗi sai nào không và gợi ý cách sửa nếu cần."

5. Tạo ra các ý tưởng mới:

- "Dựa trên các khái niệm trong [Tài liệu X], hãy thử phát triển một ý tưởng ứng dụng thực tế mới."
- "Nếu kết hợp [Lý thuyết A trong tài liệu 1] với [Phương pháp B trong tài liệu 2], có thể tạo ra một giải pháp mới cho vấn đề [Z] không? Hãy phân tích."
- "Hãy đóng vai một người phản biện và chỉ ra những điểm yếu hoặc thiếu sót trong lập luận tại [Chương Y của sách Z]."

VIII. Kết luận

NotebookLM là một công cụ AI nhiều tiềm năng, mở ra những cách thức mới để sinh viên tương tác với tài liệu học tập, nghiên cứu và các quy định quan trọng. Bằng cách làm chủ công cụ này, người học có thể tiết kiệm thời gian, nâng cao hiệu quả học tập, ôn thi và phát triển kỹ năng tự học một cách chủ động.

